

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Calendario Gregoriano Dispvtatio Apologetica

**Busaeus, Johannes
Roest, Petrus**

Mogvntiæ, Anno 1585

Responsio. Calendarium inter adiaphora esse, quæ Vrgente Papa
potuerint recipi à Protestantibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43749

XXXI. Sed nunc audiamus, quibus argumentis Disputator noster suis probare conatus sit, quod Calendarium restitutum, quantumvis per se adiaphorum sit, & ad Christiana dogma-
ta propriè non pertineat, tamen bona conscientia ab Ecclesijs
Protestantium recipi non potuerit. Primum est, quia tempore per-
secutionis vel urgentibus aduersariis (vt est in thes. 57. & decretum
est in formula Concordiae Lutheranæ) non possunt nec debent in il-
Cor. 6. lorum gratiam recipi, etiam ea, quæ alias per se sunt adiaphora: ne videa-
mur, inquit, nos eorum Religioni accommodare, & falsam cum vera con-
ciliare, iuxta illud Apostoli. Nolite iugum ducere cum infidelibus. Quæ
enim participatio iustitiae cum iniuitate, &c. Cum itaq; hoc Calendarium
urgeat Papacum Papistis, noui Euangelij aduersariis iurere recipi nō potest.

R E S P O N S I O.

*Calendarium inter adiaphora esse, quæ urgente Papa po-
tuerint recipi à Protestantibus.*

XXXII. At in hac probatione nemo non odoratur, quam
multa peccata delitescant. Quam enim quæsoperectionem mo-
litus est Papa in Lutheranos? num bullæ Pontificiæ ad Superin-
tendentes missæ sunt? num valuis Ecclesiarum affixæ? num ma-
nu militari compulsi sunt, & non potius rogati tantum & bene-
uole admoniti, non vt Pontificiæ voluntati obsequerentur, sed
vt exteris nationibus, quæ iam Calendarium suscepissent, in re
adiaphora, publicæ utilitatis procurandæ, pacisq; conseruandæ
causa, vltro se accommodarent?

XXXIII. Cum enim probè meminisset sapientissimus Pon-
tifex, margaritas non esse projiciendas ante porcos, non Eccle-
sijs, quæ sese iam diu ab obedientia sedis apostolicæ abscederant,
sed tantum Principibus, rebus publicisq; Catholicis apostolicum
thronum venerantibus, promulgationem Calendarij impera-
uit, bona interim spes fretus, Cæsarem, reliquosq; Catholicos Im-
perij ordines, quæ sunt prudentia, firmis & solidis rationibus fa-
cile effecturos, vt pacis concordia que alendæ & conseruandæ
causa, restitutio illa Calendarij à reliquis principibus sine detri-
mento religionis ipsorum recipetur.

Quia

XXXIII. Quos vero in eodem argumēto vocat aduersarios? Certe non Papam tantū Romanū, sed omnes qui sectā suā aduersantur, Catholicos, Caluinianos. Anabaptistas, Iudeos, Turcas, Quod si verum est, verum esse non potest, quod in thesi 102. scripsit, si ab Imperatore, Electoribus, ordinibusq; Imperij Calendarium correctum vrgeretur, sine tergiuersatione ab omnibus grato animo esse suscipiendum, cum manifestum sit Imperatorem præcipuosq; Imperij Electores & Principes Catholicos esse.

XXXV. Iam locus Apostoli obiectus, de quauis communione fidelium & infidelium in rebus adiaphoris exponi non potest: videmus enim in Germania, quia aliter fieri non potest, à crimine vacuam esse multarum rerum inter Sectarios & Catholicos, ut conuictus, habitationis, colloquiorum, negotiationū, celebrati- *1. Cor. 5.*
onis festorū Dominicæ, Paschæ Pentecostes, Apostolorū, alio-
rumq; rituum communionem, sine vlla confusione religionum,
alioquin enim debueramus nos Catholicè Germania, Luthe-
rani verò è toto mundo exire, quod in simili causa B. Paulus in
ep. 1. ad Corinthios eosdem scripsit.

XXXVI. Nullum ergo iugū, nullam participationem fideli-
cū infideli esse debere intelligendum est in rebus fidei & religio-
nis proprijs, quibus fidelis & infidelis inter se distinguitur. Ca-
tholicis enim non licet comunicare cum Lutherano vel Zwing-
liano in percipiendis vel administrandis sacramētis, in audienc-
dis concionib; habendis precibus sacris, diuino officio pera-
gendo, matrimonij cōtrahendis. Certe B. Hieronymus bis iu-
gū, de quo loquitur Apostolus, de iugo cōiugij est interpretatus.

XXXVII. Calendarium autem inter ea adiaphora, quæ sine
crimine inter nos ipfosq; communia sunt, veramq; religionem
cum falsa non conciliant, annumerandum esse, ac proinde nec
repudiandum, si ab aduersarijs vrgеatur, planum facio his ra-
tionibus.

XXXVIII. 1. Quia iam inde à primordijs noui Euangelijs
omnes sectarij diem dominicum ac præcipua Ecclesiæ festa, Pa-
schæ, Pentecostes, Natiuitatis, Apostolorum, Calendarium totū
quantumcunq; eorum obseruationem vrgeris scirent à Catholi-
cis, bona conscientia nobiscum celebrauerunt.

C 2 2. Quia

*Hie l 1. in Jon.
& ep. ad Ge-
run.*

XXXIX. 2. Quia Calendarium restitutum non differt quoad substantiam à veteri, cum eundem habeat numerum & ordinem, mensum, dierum, festorum: nihil ei detractum, nihil adiectum est. Hoc tantum inter est inter utrumque, quod **vetus** crassissimum quendam errorem contineat, nouum vero ab illo errore sit vindicatum, atque ideo illud respuendum, hoc amplectendum dicimus.

XL. 3. Quia error correctione sublatus non pertinet ad dogmata fidei Catholicæ vel Lutheranæ, sed ad disciplinas Mathematicas, quare & Mathematicorum non Theologorum studio & industria est sublatus.

XLI. Verum dicet aduersarius, eo ipso illius erroris Astronomici correctionem & promulgationem inter adiaphora, quibus religio periclitetur, censendam esse, quod ab hoste Pontifice Romano profecta sit. Respondeo id non sufficere, nam inde sequeretur nec olim Ecclesiam recipere potuisse Calendarium vetus, eo ipso quod ab Ethnico profectum correctum & promulgatum fuerit. Et ante 50. annos à Luthero & Lutheranis non potuisse tuta conscientia recipi non modo Calendarium, sed nec diei dominici festorumque celebrationem, S. Patrum libros, Symbola Apostolorum, Athanasij & Conciliorum, Euangelia quatuor, Biblia ipsa, quia constat hæc omnia à Pontifice Romano Ecclesiaque Catholica accepta esse.

XLII. Rursus cum illa scripta ab Ecclesia Catholica accepta perint, quia existimant singulari quodam nutu & prouidentia diuina ab omni corruptela esse conseruata, cur Calendarium **vetus** erroneum, uti ipsi agnoscent, cum eadem Ecclesia non ab ieiuniis, nouum verò non recipiunt, in quo omnis error & corruptela sublata est? maximè cum norint dictum illud Philosophorum laudari: *veritatem à quocunq; tandem profecta sit amandam esse & complectendam, & illud Comicum, Abs quouis homine, cum est opus, beneficium accipere gaudeas.*

XLIII. Si Pontifex Romanus impensis suis Hungariam totamque Germaniam à Turcia seruitute liberasset, haud dubium est, quin non Catholicci tantum, sed Lutherani etiam, nisi ingratisimi sint magnas ei acturi essent gratias. Cum itaque non Tübingam

bingantur aut Germaniam, sed Ecclesiam totam Christianam magno errore per restitutionem Calendarij liberauerit, quod alius nullus similiter facere poterat, non maledictis, vt facit præposterus iste disputator, sed gratiarum actione & laudibus erat, quocunque tandem animo id fecisse videretur, prosequendus.

X L I I I . Prædicatio Euangelij Apostolorum seculo res adiaphora non erat, & tamen B. Paulus non admodum angebat, quo animo quidam, num propter inuidiam & contentionem, an vero propter bonam voluntatem Christum prædicaret. *Philip. ii*.
Quidam enim, inquit, ex contentione Christum annunciant, non sincere, existimantes pressuram se suscitare vinculis meis. Quid enim? Dum omni modo, siue per occasionem, siue per veritatem Christus annuncietur, in hoc gaudeo, sed et gaudabo, scio enim quia hoc mihi proueniet ad salutem. Videbat enim prædicationem veritatis Euangelicæ rem per se vtilem esse & salutarem à quocunq; tandem profecta esset, videbat ea ex animis errores, multo hoc astronomico grauiores, euelli. Quanto minus animo excruciali debebant sectarij, cum intelligerent correctionem erroris mathematici tanquam prædicationem veritatis à Romano Pontifice esse profectam, maximè cum ea non ex inuidia aut contentione, vel ut pressuram suscitatet vinculis vel potius libertati ipsorum, sed caritate mera, ut Ecclesia Christi tanto errore liberaretur, perfecta sit absoluta.

II. PROBATIO TUBING.

X L V . Sequitur altera probatio disputatoris ex Bulla Pontificia & Breuiario Romano, vti ille comminiscitur, deprompta. *In præfat. the Hoc fine et consilio, inquit, Calendarium institutum est et urgetur, vt 61. 104. 105. festa non Paschatis tantum, sed Diuorum quoque omnium qui ieunijs, fe- 106. 107. 108. rijs, et precibus coluntur, et inuocantur, statis, quibus hac vita functi illi, 112. sunt, peragantur temporibus, at hic sanctorum cultus post homines natos turpissima, maxima et horribilissima in Ecclesia Dei idolatria est. Detestandæ igitur idolomaniæ sese participes faciunt, qui Calendarium Gre- gorianum suscipiunt.*

RESPONSIO.

C 3   *Calendarium*